

Streszczenie

Celem niniejszej pracy było sprawdzenie, w jaki sposób informacje do których ludzie odwołują się w warunkach kotwiczenia, są związane z wielkością różnic między szacowaniami w warunku niskiej i wysokiej kotwicy. Pomimo wielu proponowanych mechanizmów teoretycznych, mających tłumaczyć mechanizm wpływu kotwic na udzielane odpowiedzi, rola samego faktu odwoływania się do informacji, jak i odwoływania się do wiedzy o różnym charakterze, wciąż pozostaje relatywnie niezbadanym obszarem. Praca ta jest próbą wypełnienia tej luki. W czterech badaniach empirycznych testowałem jak sam fakt wykorzystywania informacji wpływa na obserwowaną wielkość siły efektu zakotwiczenia oraz jak odwoływanie się do informacji o różnym charakterze - zarówno spontaniczne, jak i w wyniku manipulacji eksperymentalnej - przekłada się na wielkość różnic w szacowaniach między warunkiem niskiej i wysokiej kotwicy.

Na podstawie realizowanych w niniejszym projekcie badań wykazałem, że odwoływanie się do informacji podczas szacowania prowadzi do zaobserwowania mniejszej siły efektu zakotwiczenia, niż dokonywanie szacowań bez odwołania do informacji (Eksperyment 1). Zademonstrowałem również, że efekt zakotwiczenia był najsłabszy w przypadku spontanicznego odwołania się do informacji metrycznych, umiarkowany w przypadku wykorzystania informacji mapujących oraz największy przy braku wykorzystania jakichkolwiek informacji (Eksperyment 2). Pokazałem również, że manipulacja tym do jakiego rodzaju informacji należy odnieść się w warunkach kotwiczenia prowadzi do analogicznych rezultatów - to odwoływanie się do informacji metrycznych pozwoliło na zaobserwowanie mniejszych różnic między warunkiem niskiej i wysokiej kotwicy, niż odwołanie się do wiedzy mapującej (Eksperyment 3). Wykazałem również, że nie każda informacja metryczna pozwala na zaobserwowanie takiej zależności - to informacje

metryczne bezpośrednio powiązanych z celem szacowania prowadzą do zaobserwowania mniejszej siły efektu zakotwiczenia (Eksperyment 4). Uzyskane rezultaty interpretuję z perspektywy wiodących stanowisk teoretycznych dotyczących wytłumaczenia mechanizmu zakotwiczenia oraz wskazuję dalsze kierunki potencjalnych badań.